

ΠΡΟΣ:

ΡΑΑΕΥ, Πειραιώς 118 64 Αθήνα

Υπόψη: κ. Αντιπροέδρου Κλάδου Ενέργειας, Δ. Φούρλαρη

ΘΕΜΑ: Δημόσια Διαβούλευση της ΡΑΑΕΥ επί της εισήγησης της ΑΔΜΗΕ Α.Ε. αναφορικά με την τροποποίηση του Κανονισμού Αγοράς Εξισορρόπησης για τη συμμετοχή των Σταθμών Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας στην Αγορά Εξισορρόπησης

ΑΡ. ΠΡΩΤ.: 685

Αθήνα, 18.10.2025

Αξιότιμε κ. Αντιπρόεδρε,

Η απρόσκοπτη και επί ίσοις όροις συμμετοχή των μονάδων αποθήκευσης στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας είναι κρίσιμη όχι μόνο για τους επενδυτές που υλοποιούν αυτά τα έργα αλλά και για όλους τους συμμετέχοντες στην αγορά. Κι επειδή χωρίς τις μονάδες αποθήκευσης ο κεντρικός πολιτικός στόχος της ενεργειακής μετάβασης στη χώρα μας είναι καταδικασμένος σε αποτυχία, η κρισιμότητα αυτή ισχύει και για όλους τους φορείς της Πολιτείας που ελέγχουν, ρυθμίζουν και λειτουργούν την ελληνική αγορά ηλεκτρισμού.

Υπό αυτό το πρίσμα, ο Σύνδεσμός μας εκφράζει την έντονη ανησυχία του διότι εάν εφαρμοστούν συγκεκριμένες προβλέψεις που περιλαμβάνονται στην υπό διαβούλευση εισήγηση του ΑΔΜΗΕ τότε όχι μόνο θα δημιουργηθούν συνθήκες υπερρύθμισης για τις μονάδες αποθήκευσης αλλά, το κυριότερο, θα οδηγηθούμε σε μία κατάσταση προδήλως άνισου ανταγωνισμού μεταξύ των μονάδων αποθήκευσης και των μεγάλων υδροηλεκτρικών όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών εξισορρόπησης. Η έλλειψη δίκαιου και ισότιμου ανταγωνισμού δύναται αναμφίβολα να προκαλέσει την οικονομική αποτυχία, την απόσυρση ή και τη μη υλοποίηση επαρκούς όγκου επενδύσεων σε μονάδες αποθήκευσης. Με προφανή δυσμενή αποτελέσματα για το ελληνικό ηλεκτρικό σύστημα που χαρακτηρίζεται από μεγάλη διείσδυση κυμαινόμενων ανανεώσιμων πηγών καθώς και για το κόστος ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα.

Στο υπόλοιπο τμήμα της επιστολής μας αναφερόμαστε αναλυτικά στις συγκεκριμένες προβληματικές διατάξεις που περιλαμβάνονται στην υπό διαβούλευση εισήγηση για τη συμμετοχή των Σταθμών Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας («ΣΑΗΕ») στην Αγορά Εξισορρόπησης. Επισημαίνουμε επίσης ότι τις θέσεις μας για αποφυγή υπερρύθμισης και διασφάλιση ισότιμου

ανταγωνισμού τις είχαμε αποτυπώσει και στο πλαίσιο της από 24.03.2025 Δημόσιας Διαβούλευσης της Αρχής¹.

Λειτουργική ευελιξία των ΣΑΗΕ

Ειδικότερα, στο συνοδευτικό κείμενο επί των προτεινόμενων αλλαγών του Κώδικα Αγοράς Εξισορρόπησης (ΚΑΕ) αναφέρεται ότι: **«προστίθενται δύο νέες υποχρεώσεις για τους Κατανεμόμενους Μεγάλους ΣΑΗΕ, τους Κατανεμόμενους Σταθμούς ΑΠΕ με μεγάλη αποθήκευση και τα Κατανεμόμενα Χαρτοφυλάκια Αποθήκευσης, ήτοι να υποβάλλεται στον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ ανά Οντότητα Υπηρεσιών Εξισορρόπησης: α) το προβλεπόμενο πρόγραμμα έγχυσης/απορρόφησης για κάθε Ημέρα Κατανομής και ανά Περίοδο Κατανομής, με υποχρέωση επικαιροποίησής του σε περίπτωση αλλαγών, β) πληροφορίες για την Κατάσταση Φόρτισης σε πραγματικό χρόνο»**. Παράλληλα, προβλέπεται η εισαγωγή **νέας χρέωσης μη συμμόρφωσης**, η οποία σχετίζεται με την Κατάσταση Φόρτισης των ΣΑΗΕ. Θεωρούμε ότι οι σχετικές προβλέψεις για τους ΣΑΗΕ είναι ιδιαιτέρως πιο περιοριστικές έναντι των υπόλοιπων οντοτήτων, και αυτό ενδέχεται να λειτουργήσει αποτρεπτικά στην ταχεία ενσωμάτωση τέτοιων έργων στην αγορά, και μάλιστα σε μια περίοδο που η ευελιξία και η ασφάλεια του Συστήματος είναι ζωτικής σημασίας.

Πέραν της υποχρέωσης για υποβολή και συνεχή επικαιροποίηση του προβλεπόμενου προγράμματος έγχυσης/απορρόφησης του ΣΑΗΕ, στην εισήγησή του ο Διαχειριστής δεν επιτρέπει στις εν λόγω οντότητες να διορθώσουν τη θέση τους μέσω της Ενδοημερήσιας Αγοράς, το οποίο κατατείνει στο να απωλέσουν εξ ορισμού τη δυνατότητα της ευελιξίας τους εντός της ημέρας κατανομής (βλ. *άρθρο 14.5.9*). Θεωρούμε ότι η πρόβλεψη αυτή επιβαρύνει αδικαιολόγητα τη λειτουργία των ΣΑΗΕ, περιορίζοντας το κύριο πλεονέκτημά τους – την ταχεία και ευέλικτη απόκριση στις ανάγκες του Συστήματος. Άλλωστε, ο Διαχειριστής είναι σε θέση να γνωρίζει το πρόγραμμα αγοράς που διαμορφώνει κάθε συμμετέχων μέσω της διεπαφής για την ανταλλαγή πληροφοριών με το ΕΧΕ.

Επίσης, σύμφωνα με την παρ. 10.1.10 και τον πρότυπο πίνακα της παρ. 10.3.7, οι «...*Πάροχοι Υπηρεσιών Εξισορρόπησης που εκπροσωπούν Κατανεμόμενες Οντότητες Αποθήκευσης [...]* έχουν δικαίωμα κατά τη διαδικασία υποβολής της Δήλωσης των Τεχνοοικονομικών Στοιχείων να δηλώνουν την πρόθεση για ενεργοποίηση ή όχι ενέργειας στη ΔΕΠ». Δεν είναι σαφές αν η δήλωση της ενεργοποίησης ή μη ενέργειας εξισορρόπησης θα γίνεται κάθε ημέρα κατανομής διακριτά και αν θα δύναται να αλλάζει ή, τουναντίον, θα είναι προκαθορισμένη απ' τον εκάστοτε συμμετέχοντα εξ αρχής.

Επιβαρύνσεις και χρεώσεις

Σύμφωνα με το προτεινόμενο κείμενο, επιβάλλονται Χρεώσεις Μη Συμμόρφωσης («ΧΜΣ») σε περίπτωση που η κατάσταση φόρτισης του ΣΑΗΕ δεν επαρκεί για την αντίστοιχη ενεργοποίηση

¹ σχετικά με την εισήγηση του ΑΔΜΗΕ για τις κατευθυντήριες γραμμές αναφορικά με τη συμμετοχή των ΣΑΗΕ στην Αγορά Εξισορρόπησης

ενέργειας χΕΑΣ της κατοχυρωμένης χΕΑΣ ισχύος, καθιστώντας έτσι δεσμευτική την κατοχύρωση ισχύος χΕΑΣ. Σημειώνεται ότι στην περίπτωση των ΥΗΣ δεν εφαρμόζεται κάποιος αντίστοιχος έλεγχος, παρά το γεγονός ότι όλοι οι μεγάλοι υδροηλεκτρικοί σταθμοί στην Ελλάδα λειτουργούν με ταμειυτήρες άρα έχουν περιορισμένη ποσότητα νερού που μπορούν να χρησιμοποιήσουν και, προφανώς, δεν είναι σε θέση να αποδίδουν συνεχώς το μέγιστο της εγκατεστημένης ισχύος τους. Η εν λόγω προτεινόμενη πρόβλεψη προσδίδει σημαντικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στους ΥΗΣ έναντι τόσο των ΣΑΗΕ όσο και των λοιπών πόρων της αγοράς. Εξάλλου, στην εισήγησή του ο ΑΔΜΗΕ προτείνει έναν επιπλέον συντελεστή προσαύξησης (A_{NSSOC}) για τις παραβιάσεις του SOC καθιστώντας, ενδεχομένως, την επιβολή ΧΜΣ όχι μόνο πιο συχνή αλλά και πιο αυστηρή για τους ΣΑΗΕ.

Επίσης, το προτεινόμενο χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών, κατά το οποίο οι νέες Χρεώσεις Μη Συμμόρφωσης θα υπολογίζονται προς ενημέρωση και μόνο των Συμμετεχόντων χωρίς να καταλογίζονται, κρίνεται μη επαρκές, καθώς δεν αντανακλά τη νέα πολυπλοκότητα που καλούνται να διαχειριστούν οι συμμετέχοντες. Ως εκ τούτου, προτείνουμε το εν λόγω χρονικό διάστημα να προσαρμοστεί σε **τουλάχιστον έξι (6) μήνες**.

Περιορισμοί στη λειτουργική ευελιξία των ΣΑΗΕ

Σύμφωνα με τις απόψεις του ΑΔΜΗΕ, όπως αποτυπώθηκαν στην αποδελίωση των σχολίων της από 24.03.2025 Δημόσιας Διαβούλευσης, ο Διαχειριστής υποστηρίζει ότι η ενεργοποιημένη ενέργεια ΔΕΠ είναι υποχρεωτική για όλες τις Οντότητες. Ωστόσο, ο ΑΔΜΗΕ αναγνωρίζει ότι στην πράξη οι υπόλοιποι πόροι δύνανται να αποκλίνουν από αυτή, ενώ για τους ΣΑΗΕ αυτή η απόκλιση δεν είναι εφικτή λόγω της προτεινόμενης ρύθμισης. Αυτή η ρύθμιση επιβάλλει στους ΣΑΗΕ να μετρούνται οι αποκλίσεις τους με βάση το Πρόγραμμα Κατανομής κάτι που σημαίνει ότι οι ΣΑΗΕ δεν έχουν τη δυνατότητα να διορθώσουν οποιαδήποτε απόκλιση με συμμετοχή στην Ενδοημερήσια Αγορά. Αντιθέτως, για όλες τις άλλες τεχνολογίες οι αποκλίσεις μετρούνται με βάση το Πρόγραμμα Αγοράς το οποίο μπορεί να προσαρμοσθεί κατά το στάδιο της Ενδοημερήσιας Αγοράς.

Αυτό σημαίνει ότι στην πράξη εισάγονται για τους ΣΑΗΕ επιπλέον επισφάλειες και ρίσκο ως προς τη συμμετοχή τους στην Αγορά.

Εφαρμογή συντελεστή απομείωσης

Θα θέλαμε να επισημάνουμε, πως η εφαρμογή συντελεστή απομείωσης (derating factor) για τους ΣΑΗΕ της τάξης του 0.8 είναι περιοριστική για την τεχνολογία της αποθήκευσης. Κάτι τέτοιο δεν ισχύει για τη συμμετοχή των ΥΗΣ, οι οποίοι έχουν το πλεονέκτημα να κατοχυρώνουν εφεδρείες μέχρι το ύψος της εγκατεστημένης ισχύος τους (δηλ. εφαρμόζεται συντελεστής απομείωσης ίσος με τη μονάδα) ενώ στην πραγματικότητα δεν μπορούν να παρέχουν συνεχώς αυτές τις εφεδρείες,

λόγω του περιορισμένου όγκου νερού των ταμιευτήρων. Άλλωστε, σε έγγραφο² των Ρυθμιστικών Αρχών της Σύγχρονης Περιοχής της Ηπειρωτικής Ευρώπης, δεν επιβάλλεται συντελεστής απομείωσης συγκεκριμένης τιμής σε καμία τεχνολογία, αλλά δίνεται ευελιξία και προτείνεται η διερεύνηση ισοδύναμων-εναλλακτικών προσεγγίσεων.

Για αυτό και ο ΕΣΑΗ προτείνει να μην εφαρμοστεί συντελεστής απομείωσης στις μονάδες αποθήκευσης, τουλάχιστον μέχρι να διασφαλισθούν ίσοι όροι ανταγωνισμού με τις υπόλοιπες τεχνολογίες. Σε κάθε περίπτωση, στο πλαίσιο της Αγοράς Εξισορρόπησης προβλέπονται ήδη Χρεώσεις Μη Συμμόρφωσης («ΧΜΣ») στην περίπτωση μη τήρησης τυχόν απονεμημένης εφεδρείας.

Τέλος, είναι κρίσιμο για την τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων υλοποίησης των έργων ΣΑΗΕ όλες οι διαδικασίες εγγραφής στα μητρώα του Διαχειριστή, καθώς και οι δοκιμές προεπιλογής, να ολοκληρωθούν άμεσα και με προτεραιότητα, ώστε να αποφευχθούν καθυστερήσεις στην ένταξη των νέων ΣΑΗΕ στην αγορά.

Με εκτίμηση,

Γιώργος Στάμτσας

Γενικός Διευθυντής

² «Position paper of the Regulatory Authorities of Continental Europe Synchronous Area on the additional properties of FCR in accordance with article 154(2) of the Commission Regulation (EU) 2017/1485 of 2 August 2017 establishing a guideline on electricity transmission system operation» το οποίο περιλαμβάνει θέσεις-προτάσεις επί της πρότασης των ΔΣΜ «All CE TSOs' proposal for additional properties of FCR in accordance with Article 154(2) of the Commission Regulation (EU) 2017/1485 of 2 August 2017 establishing a guideline on electricity transmission system operation».